Ч. 89 Субота 24 цьвітня (6 мая) 1899 Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — §. 14 а розпорядженя язикові. — Переговори в справі угоди з Угорщиною.— Американці за борзо тішили ся. — Пригода в Судані).

Щораз виразнійше і певнійше виступає голошена від давна чутка, що правительство наміряє видати закон язиковий на основі §. 14. З сею чуткою стоїть у звязи і виїзд міністра фінансів, дра Кайцля до Праги. Міністер виїхав туди онегди і має там побути аж до завтра, т. є. до суботи, а віденьскі ґазети здогадують ся, що др. Кайцль порозуміє ся в Празі з Молодоческим клюбом в справі принятя заповідженого ним закона язикового, котрий має бути виданий на основі §. 14 ще сего місяця. Клюб молодоческий скликав був на вчера всіх своїх членів на засіданє, а на запросинах було зазначено, що розходить ся о важний предмет, що до котрого треба буде поіменно голосувати.

В листі ситуацийнім, який дістали Narod. Listy з Відня, каже ся, що теперішна гостина міністра фінансів дра Кайцля в Празі єсть присьвячена виключно місиї політичній. Він має іменно поінформувати ческих послів о політичній ситуациї і о намірах правительства а рівночасно також пізнати погляди ческих послів. Плян правительства в справі язиковій має опирати ся на тім, щоби цісарским розпорядженем витворити довершений факт, котрий зніс би розпорядженя язикові видані свого часу дром Ґавчем і щоби їх рівночасно заступити якоюсь докладнійшою формою.

З Праги доносять нині: Молодоческий клюб ухвалив на вчерашнім засіданю, на котрім був також і міністер фінансів др. Кайцль, не підпирати в соймі поставленого послом Бакса внесеня в справі відобраня мандатів німецким послам, котрі не беруть участи в нарадах соймових. Міністер др. Кайцль конферував вчера з кількома представителями Молодочехів і властителів більшої посілости, а також і з намістником ґр. Куденгове. — Розповідають знову яко річ зовсім певну, що перед виданем закона язикового на основі §. 14 відбуде ся у Відни конференция представителів партий правиці.

В справі переговорів угодових, які незадовго мають розпочати ся в Будапешті пише Politik: На случай, коли би Угорщина в 1904 р. приступила до розділу, Банк австро-угорский позіставав би ще через шість літ по за тим речинцем в посіданю привилею, а Угорщина вела би з Австриєю митову війну при помочи гроший, яких би їй сей банк доставляв. На то не може преці згодити ся ані теперішне ані ніяке будуче австрийске правительство. Длятого Угорщина буде мусіла згодити ся на уступки в сій справі або вернути до ухвал в Ішлю, котрими забезпечено продовженє спільних інтересів. Отже як-раз для тої справи мають міністри ґр. Туп і др. Кайцль поїхати дня 9 с. м. до Будапешту.

Американьска армія на Филипинах знайшла ся знову в прикрім положеню а радість Американців, що они вже покорили непослушних Филипинців, настала була за борзо. Филипиньска хунта розіслала дня 2 с. м. таку депешу до заграничних ґазет: Аж до нині не одержав ані тутешний ані льондонський комітат депешу, котру подали американьскі ґазети а котра би потвердила вість о заключеню розъему, щоби опісля можна було розпочати переговори в справі заключеня мира. Треба підождати, аж наспіє через Гонґконґ вість з филипиньского жерела. Коло Калюмпіт ужили Филипинці перший раз своєї артилєриї і Американцям не було би удало ся взяти полудневу сторону Калюмпіту, як би Филипинці не були взяли американьску кольонну через похибку за филипиньску. Американці, бачите, убрали часть свого войска в унїформи зовсім такої барви як филипиньскі. Вість, яку рознесла одна часть анґлійскої і американьскої праси, що нїби то Америка предкладає Анґлії заміну Филипинів за британьскі Антилли ба навіть за Канаду, уважають так само за неправдиву, як і ту чутку, що Анґлія „позичить" Американцям індийских полків. Американьске правительство розпитує людий про конституцию, яку би надати Филипинцям, але що оно розвідує ся лиш у Ішпанців, монахів та приятелів монахів, то єму дораджують завести давне правлїнє, в котрим Ішпанія так догосподарила ся.

З Манїлї доносять під датою 2. с. м. що повстанці заатакували знову ґен. Лявтона і що він знайшов ся в дуже трудній позициї. Телеґрафічна звязь межи єго відділом, а головною армією перервана.

З Каїру доносять, що свояк султана з Дарфура Ібрагім-Алї, котрого ґенерал Кіченер вислав був в довірочній справі до султана, коли приїхав до Дарфура, застав там свого вуйка скиненого з престола якимсь Алї Дінаром. Той Дінар змусив Алїґо, котрий мав з собою лиш ескорту зложену з 150 людий, до битви, в котрій побив єго. В битві згинуло 120 людий з ескорти Ібрагіма, а сам Ібрагім і 30 людий вернули щасливо до Омдурману.

221

ІНДИЯ, ЄЇ НАРОДИ І ЇХ ІСТОРИЯ.

(Після Пфлюк-Гартунга, Танера, Веґенера і др. зладив К. Вербин).

(Дальше).

XIII.

Всїлякі віри на сьвіті і число їх ісповідників. — Хто був Будга і як він називав ся. — Побожна казка про Будгу. — Чотири будгайскі правди і будгайскі заповіди. — Як розширила ся будгайска віра і як стала державною. — Чи був дійстно Будга і відкрите єго місця уродженя.

Доси говорило ся вже тілько про Будгу, будгайскі сьвятинї та будгайскі обряди релігійні, що пора вже придивити ся близше тій вірі, котру ісповідує в Азиї богато мілїонів, а котра в своїх многих відмінах має може більше ісповідників як кожда инша віра на сьвіті. При сій нагоді не від річи буде сказати, яке єсть число ісповідників всїляких важнійших вір на сьвіті. Після найновійшого обчисленя єсть всіх християн на сьвіті 494 мілїонів, а з тих припадає на римо- і греко-католиків 229 мілїонів, на евангельске віроісповіданє (протестанти) 153 мілїонів, а на греко-православне 112 мілїонів; магометан єсть 194 мілїонів, жидів 6½ мілїона а браманів і будгістів 378 мілїонів. Инші менше важні віри ісповідує 405 мілїонів людий. Що до самої будгайскої віри, то трудно означити число єї ісповідників, позаяк она єсть розширена не лиш в цілій Азиї іменно же на Цейльонї і в полудневій Індиї, де задержала ще найчистійший характер науки Будги, в позадній Індиї, в Тибеті, в цілій Хинї і в Японї, але також на многих азийских і австральских островах. В Тибеті єсть будгізм змішаний сильно з браманїзмом, в Хинї з наукою Конфуция, а ще більше з наукою Ляо-це, з котрою витворив окрему секту, взглядно окремий обряд релігійний Тао-це, а в Японї знов з наукою Конфуция і Ляо-це витворив віру звану Шінто. — Ну, але хто-ж то був той Будга і яка єго віра.

Слово „Будга" то не імя; то лиш титул, котрий в санскриті, в староіндийскій мові значить тілько що „пресьвічений" або „сьвітлий". Будга називав ся первістно Сіддгатга, а що він походив з родини званої Ґотама, то єго називали часто також Ґотамо, а в будгайских книгах пишуть єго також „самано Ґотамо", що значить „постник Ґотамо". Титул Будги дістав він аж пізнїйше і під сею назвою звістний він вже цілому сьвітови, яко великий основатель одинокої на сьвіті віри, котра не признає ніякого бога.

Ґотамо-Будга походив із шляхотского індийского роду. Єго батько називав ся Суддгодана, а єго мати Мая або Маядеві. В сім днів по єго народженю відумерла єго мати і хлопця виховувала єго тета Маґападжапаті. Побожне будгайске оповіданє так розповідає про Будгу: В місті Капілявасту, в столици короля Суддгодана, у всхідній Індиї в краю племени Сакія недалеко Бенареса приснило ся королевій Мая, що она породить сина. — А то діяло ся ще в пятім столітю перед рождеством Христовим. — Король, ледви що довідав ся про той сон, як зараз велів закликати браманьского духовника, — а браманьскі духовники були тогди пануючою в краю кастою і мали великі впливи — і спитав єго, що має той сон значити. Духовник відповів королеви, що єму народить ся син, котрий або стане паном цілого сьвіта, або буде побідителем богів, стане пресьвіченим — будгою. Але королеви Суддгодана не сподобало ся то, щоби єго син став угодником божим і длятого коли Сіддгатга народив ся, він зачав єго виховувати у всіх розкошах сьвіта на пана і володітеля. Він збудував для него три замки, один на весну, другий на літо, а третий на зиму, а доокола тих замків були пахучі гаї та городи, журчали потоки і сьвітили ся кришталеві озера. В замках було все, чого лиш душа на сім сьвіті може забагнути. Тисячі слуг розбігали ся на всі сторони, скоро лиш молодий королевич пальцем кивнув. Єго образували всїлякими науками і штуками, єго

Новинки.

Львів дня 5-го мая 1899.

— Курс для громадских писарів. Відповідно до ухвали, яка запала на послідній соймовій сесиї, отвирає краєвий Видїл з днем 16. мая с. р. курс для громадских писарів. Наука буде трівати 4 місяці і обіймати урядову маніпуляцию, громадский, полевий, дороговий закон, санітарні та поліцийні приписи, стилістичні вправи в польскій і рускій мові. По укінченю курсу будуть кандидати мусїли здавати іспити перед комісиєю, яку визначить краєвий Видїл і дістануть сьвідоцтва в міру того, які будуть їх поступи в науці. Кандидатів в числї 40 подїлено на 3 категориї: Першеньство мають ті, що зголосять ся відбути науку на свій кошт. В другім ряді будуть узглядненї ті, що дістануть стипендию від свого повітового виділу. В кінци для убогих кандидатів визначив краєвий Видїл стипендиї по 100 зр. Поданя о приняте на курс треба вносити до повітового виділу, де кандидат приналежить.

— Конкурси на окружних лікарів. Видїл ради повітової в Косові оголосив конкурс на дві посади лікарів окружних: для санітарного округа Жабє, обіймаючого 3 громади і двірскі обшари з 10.986 мешканцями, і для санітарного округа Пістинь, обіймаючого 8 громад і обшари двірскі з населенєм 13.411 голов. Платня лікаря в Жабю з додатками 1000 зр., а в Пістини 850 зр. Речинець до кінця мая с. р.

— Відслонене памятника цісаревої Єлисавети в Ментонї сїяло величавою манїфестациєю. Промови виголосили: мер Ментони, ґенеральний австрийский консуль з Ніцеї бар. Ґуровский та представителї австро-угорскої кольонїї і угорскої праси. Відтак відбув ся перед памятником похід всїх міских товариств. На памятнику красує ся напись: „Памяти цісаревої Єлисавети виставили мешканцї Ментони сей памятник“.

— Засїдане виділу руского товариства педаґоґічного відбуде ся в середу дня 10 цьвітня о годині 6-ій де звичайно.

— На дохід здвигненя памятника Тараса Шевченка в Стрию устроює товариство „Міщаньска Бесїда“ в Стрию дня 7. мая в сали під „Чорним Орлом“ вечерниці в память Тараса Шевченка. Програма: 1) Вступне слово. 2) Колесса: „Було колись в Українї“ мужеский хор Міщаньскої Бесїди. 3) Топольницкий: „Ой три шляхи“ соль тенорове. 4) Шевченко: „Хустина“ декламация. 5) Кумановский: „Вязанка“ з народних пісень, мішаний хор Міщ. Бесїди. 6) * * * „В сьвіт за очи“ декламация. 7) Воробкевич: „Широкий луг“ мішаний хор М. Б. 8) Лисенко: „Коломийка“ мішаний хор М. Б. — Цїни місць: крісло 30 кр., вступ на салю 15 кр. Початок о годині 8 вечером.

— З під Белза пишуть: Дуже сумна пригода лучила ся у нас в перший день Великодня. В селї Цеблові, приналежнім до парохії Жужель, був від давна звичай, як і в богато инших селах, що в часї читаня Євангелія на службі Божій по кождім стишку не тільки ударювано у всї дзвони але також стріляно зі стрільби, звичайно кріз вікно з хору. І сего року приніс одни господар з собою стрільбу, а знаючи що нема ніякого небезпеченьства, набивав єї порохом і папером скоренько, щоби бути готовим, заким сьвященник скінчить один стих Євангелія співати, опирав на вікнї, що виходить з хору на ввинтар церковний, і стріляв. Нещасте хотїло, що по однім такім набитю лишило ся в стрільбі о уте з „ляштока“, значно грубше від карабінової кульки, і вцїлило в само серце дуже милу і добру дитину. 7-лїтну донечку-одиначку у родичів Олїйників. Бідна дитина бавила ся під деревами з пятьма другими товаришками. Так страшно влучена не видала з себе нї словечка, зробила крок взад, відтак захиталась і упала лицем на землю. Смерть наступила так скоро, так видно без всякого болю, що на лици дитини лишила ся тая втїха і вдоволенє, з якими принимала з товаришками кождий голос вистрілу. Як виказало ся при секциї, куля перейшла через обі комірки серця, продерла аорту і задержала ся аж в кости хребетній. Нещасливий виновник, бувший війт, дуже честний господар, зголосив ся сейчас до суду в Белзї, де списано із ним протокол і випущено его поки-що на волю. Яку-небудь одержить кару за неосторожний обхід з оружем, все те єсть нічим супротив неспокою і грижі совісти, яка вже тепер его мучить.

— З Криниці пишуть до Słowa polsk-ого: З наших сторін много селян еміґрує до Америки. Здержати їх тяжко, бо ґрунти тут дуже лихі, неврожайні, а заробок не вистає на заспокоєне потреб населеня. В цьвітни с. р. з самого села Тилича виїхало до Америки над 50 осіб, самих дївчат і жінок. Слїдуючого тиждня з того-ж села виїздить ще майже 30 осіб, між ними господарі сильно обдовжені. Кажуть, що зарібком за границею сплатять свої довги а опісля вернуть до краю. Много переселенців з тутешних сторін переслав досить гроша з Америки на сплату своїх довгів, як се пересьвідчено ся з процесу Пуржицкої бувшої експедиторки почтової в Мушинї. Виїздять самі Русини. Ґрунтів не продають, тілько виаренддовують на час, доки не вернуть.

— В Станиславові почали вже відновлювати катедральну церков; в пресвитериї уставлено вже руштоване.

— Шкода від грома. В Острові коло Рудок 30 цьвітня т. є. в Великодну недїлю серед страшної бурі, убив грім на пасовиску шість штук худоби.

— Против пяниць. Від дня 1 січня істнує вже в Анґлії право, після якого можна всїх признаних за пяниць віддавати на час до трех лїт до закладу, що призначений на лїчене від пияньства. Крім сего позваляє се право помістити в сїм закладі кождого, що его побачить ся чотири рази на рік на публичнім місци пяного до тої степени, що міг би звяти яку бучу.

— Огні. Чотиролїтна дївчина в Дорошові великім, в жовківскім повітї, взяла з хати пачку сірників і пішла до стодоли Костя Мартина та бавлячись там ними запалила солому. Пожар обхопив вскорі цїлий будинок і перекинув ся на сусїдні будинки і хати та знищив тринайцять селяньских загород. Шкода доходить до 13 тисячів зр. — В Чолганщинї під Тернополем в часї пожару, що знищив дві хати, селянка Машущина, котрої хата горіла, хотїла ще з полумини виратувати одиноку дитину. Несла єї вже на руках з хати, коли попечена рука не удержала дитини а она упала на землю та згоріла на вугіль.

тіло скріпляли всїлякими лицарскими вправами. Знатнїйша молодїж краю творила его прибочну ґвардию.

В шіснайцятім роцї дали ему прекрасну княгиню Ясгодару за жінку. Після бажаня короля не сьміла єму нї найменша тїнь затемнити в житю тої розкоші і блеску, в якім він доси жив. Така була воля короля, щоби его син не видів нїколи анї старого чоловіка, анї ніякого хорого, анї ніякого бідного, анї ніякого трупа, а то для того, щоби тим не сповнило ся то, що ему випророкував духовник, значить ся, щоби молодий королевич не погордив сьвітом і не став божим чоловіком.

Доки то так було, то було; але остаточно годї було не допустити до того, щоби молодий королевич на своїх прогульках в горах і на долах не побачив згорбленого чоловіка з сивенькими волосєм і пожовклим лицем. Тогди то довідав ся він, що кождий чоловік, отже і син короля мусить постаріти ся і стратити сили, отже він і наляклав ся. Незадовго по тім побачив він якогось чоловіка, що захорував на джуму і тогди то спізнав, яке то марне людске тїло. По чоловіці в жовтій одежи, котрого він стрітив — а то був жебраючий чернець — пізнав він, що значить біднота і недостаток. Наконець заглянув і смерти в очи.

Молодий королевич, вихований у всїх розкошах житя, став від тої пори задумчивим. Він чим раз більше приходив до того переконаня, що житє на земли повне болю і горя та що все кінчить ся нещастєм. І чим раз більше видів він, що переважна часть его підданих коротає свій вік в муках і страданю та в страху перед смертию або відродженєм. І не висказане горе імило его за серце і груди его наповнила ся незглубимим милосердием для своїх підданих. Він пізнав, що вся сила і розкіш на земли минають ся, що житє єсть страданием, а смерть (в індийскім понятю) не визволяє від того.

І пророцтво сповнило ся. Син короля відкинув від себе весь блеск, всю власть, всю розкіш, покинув дім і родину, батька, жінку і сина (Ґотамови народив ся був син Рагула, котрий опісля став духовником) та пішов в ліси до самотних браманів, учити ся від них правди і приняти спасение своєї душі. Через шість лїт був він в лїсах учеником браманів, учив ся всеї староіндийскої віри з єї множеством всїляких божків та вандрівкою душ, був навіть постником, але его дух і его серце все-таки не мали спокою, не могли собі найти вдоволеня. Отже по шести роках покинув він браманів, хоч вже тогди мав велику славу сьвятого постника.

Чого не могла ему дати наука браманів, то почав він тепер шукати в своїм власнім дусї; він почав думати над собою самим і заглубляти ся в своїм власнім я. Так сидів він через сїм днів над берегом якоїсь ріки під розлогою сікоморою, сьвятим фіґовим деревом. Ще й нинї видко корінь того сьвятого дерева званого бодгї. Один корінець з того дерева забрала ще в четвертім столїтю перед Христом княгиня Санґамітта з собою на Цейльон та васадила его в Анурадгапурам, де ще й нинї цвите дерево бодгї і єсть найстаршим живим сьвідком науки Будги.

Сїм днів сидів Ґотамо, син короля під сікоморою та роздумував сам над собою. Тогди то стало ему ясно, що треба старати ся, щоби чоловік у своїм внутрі став совершенним, щоби позбув ся всего земского, всїх змислових похотий і пристрастий, бо то призначенє чоловіка. Але то не була легка борба думок і чувств, яку він мусїв перебувати, бо Мара, чорний бог, куситель, котрий старав ся спинити Ґотаму, вже тогди, коли він покидав дім своїх родителів, взяв ся тепер до него з цїлої сили, щоби его привести знову до змислового житя, до пишноти, величавости, сили, уживаня і тїлесної розкоші. В тій борбі уживав Мара всїх сил природи, навіть бурі, громів і землетрясеня, щоби мудрця бодай настрашити, коли вже не міг его скусити. Остаточно мусїв Мара втїкати. Ґотама просьвітив ся і став Будгою, котрий вже давно не являв ся сьвітови, совершенний явив ся знову, котрий побідив всї розкоші сего сьвіта і вирвав душу із всего горя та страдания, тих наслїдків уродженя і відродживаня та показав дорогу до нірвани, в котрій душа знаходить ся в блаженний рівновазї, увільнена від мук і похотий.

А по тих сїмох днях просьвити сидів Будга знову через чотири рази по сїм днїв під фіґовим деревом пастарів і тепер зродило ся в нім велике питане, чи має він ту просьвіту задержати для себе, чи подати єї всїм своїм братям, хоч би они єго й гонили та кидали на него камінєм. Та й не можна було чого иншого сподївати ся — Будга постановив наконець проповідувати всюди свою науку, хоч би его мали й замучит.

Як собі погадав так і стало ся, Будга в жовтім чернечім одїню прийшов між людий і став їх просьвічувати, став їх учити, щоби они кождий особисто старали ся увільнити ся від всего горя і всїх похотий сьвіта, він проповідував заперечене волї до житя і учив, що треба старати ся дійти до того найсовершеннїйшого стану, в котрім нема вже ніякого бажаня, ніякого болю, в котрім вічний спокій і вічна певність. Він заповів, що боги щезнуть і люди стануть собі рівні, він підніс чоловіка через єго власну силу до найбільшої висоти, до найбільшої совершенности. Він розпочав борбу з гордим браманізмом, що все лиш дивив ся на поверховність і нею торгував, і дібрав собі гідних себе посланників. Першими его посланниками було пять постників, між котрими він жив ще давнїйше, а котрі побачивши, що его лице осїняє незвичайне сьвітло, пізнали в нїм правдивого Будгу. Тим постникам розповів він в першій своїй проповіди основи своєї науки, котрими суть чотири правди.

Круг приклонників Будги став борзо збільшати ся; до него належали молодці із знатного роду, навіть брамани і всїлякі достойники та, розуміє ся, і множество простого народу. До пять місяців мав вже Будга шістдесять посланників, котрі називали себе братами, а котрі він тепер розіслав на всї сторони сьвіта. Сам Будга ходив від провінциї до провін-

— **Добрий жених.** Павло Проць, що прозвав себе Петром Кашиньским, видурив від служниці М. Помянкової 142 зр. обіцюючи її, що оженить ся з нею. Обоє молоді виїхали до Станиславова, де Проць мав дістати місце при зелізници. Однако суджена дуже розчарувала ся, бо пан молодий щез як камінь у воду і лишив еї без крайцаря в чужім місті. За обманцем глядає жандармерия.

Штука, наука і література.

— **Літературно-науковий Вістник** V-та книжка за місяць май 1899 містить: „Поема про білу сорочку“, Івана Франка. — „Заручини“, етюд І. Білоусенка. Мій сестрінець, оповідане Стефана Пятки. — „Образки з гуцульского житя“, Марка Черемшини: І. Сьвятий Николай у гарті. II. Хиба даруймо воду. — „Із польских поетів“, переклад Ів. Франка: І. Із Адама Міцкевича. II. Із Адама Асника: 1. Голос, що кличе в пустині. 2 Приходиш до мене. III. Із Віктора Ґомуліцкого: 1. На канові. 2. Ель моле рахмім. 3. Під обухом. IV. Із Андрія Немоєвского. — „Мімочка заручена“, ескіз В. Мікуліч, переклала Мария Грушевська. — „До неба“, оповідане Оттона Туамі. — „Із жартів Павла Шерберта“, переклав І. Ф.: І. Галабурдник. II. Червоний як рак. — „Три в однім човні“ (крім пса), оповідане Джерома К. Джерома, перек. І. Петрушевич. — „Із секретів поетичної творчости“, дра Івана Франка. — „Промова А. Ефименкової“. відчитана на сьвяті І. Котляревского в Харкові 6 лютого ст. ст. 1899 р. — „З житя і письменства“ „Нова „пря“ (про українсько руску книжку мову), М. Грушевского. — Сучасний драматичний артист, з франц. перекл. Ольга Франко. — „Листи з-над Полтви“. Лист другий. — „Хроніка і бібліоґрафія“.

Конкурс.

I. Виділ Руского Товариства педаґоґічного у Львові (Народний Дім) засновує з днем 1. вересня 1899 виховавчий інститут для дівчат у Львові і пошукує настоятельки до веденя тогож інститута. Услівя: має нею бути укваліфікована учителька з іспитом до шкіл народних і виділових (можливе доповнене іспиту до шкіл виділових в протягу року, особа літ 20—40, рускої народности і руского обряду. Обовязки: релігійно-моральне веденє дівчат, надзір домовий, контроля над наукою (удільованою осібними учительками) і одвічальність за веденє інститута перед комітетом. За те жертвує Виділ: відповідне помешканє, ціле удержане і 200 зр. річно. Можливі окремо ремуновані лекциї в рускій приватній школі виділовій у Львові. Близшої інформациї уділить голова Товариства п. директор Харкевич. Речинець до 1. червня 1899 р.

II. Комітет інститута Руского Товариства педаґоґічного для дівчат під покровом сьв. О. Николая у Львові пошукує господині до заряду домом і кухнею. Услівя: вік 30 до 45 літ, нагляд над порядком домовим і над кухнею; за те: ціле удержанє, мешканє і до 10 зр. місячно. Близшої інформациї уділить член комітету п. Кость Паньківский ул. Театральна 19 у Львові. Речинець до 1 червня 1899.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 5 мая. Vaterland доносить на основі власних інформаций, що правительство думає видати закон язиковий на основі §. 14.

Цельовац 5 мая. На вчерашнім засіданю сойму ухвалено в третім читаню закон о заведеню в громадах тайних виборів.

Петербург 5 мая. Куратор петербурґского округа наукового Капустін одержав на власне жадане димісию.

Берлин 5 мая. В середній Німеччині упали сніги.

Париж 5 мая. Temps доносить, що Лебре мав заявити редакторови згаданої ґазети, що на случай коли би трибунал касацийний відкинув ревізию процесу Драйфуса, то правительство возьме під розвагу уневажнене вироку.

— **В канцеляриї руского товариства педаґоґічного,** при улици Академічній, ч. 8, можнє купити слідуючі виданя: 1) Образкові виданя: Зьвіринець 10 кр. — Гостинець 10 кр. — Забавки 10 кр. — Менажерия 10 кр. — Робінзон 40 кр. — Квіточка 20 кр. — Віночок 20 кр. — Кобзар Тараса Шевченка 20 кр. — Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перероблене видане 50 кр. — Мірон: Пригоди Дон Кіхота 40 кр. — Наші зьвірята 40 кр. — Діточі вигадки ч. 1. 30 кр. — Діточі вигадки ч. 2. 30 кр. — Забавки для дітий 40 кр. — Мала менажерия 35 кр. — Велика менажерия 40 кр. — Нашим дітям ч. I. 40 кр. — Нашим дітям ч. II 40 кр. — 2) Виданя без образків: Читанка ч. I, II, III, IV. оправні 20 кр., без оправи 10 кр. — Китиця желань, 2 розширене видане 20 кр. — Ів. Франко: Абу каземові Капці 20 кр. — Учитель на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896. 2 зр. — Дзвінок на р. 1892, 1993, 1894, 1895, 1896, 1897, 3 зр. — Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки 10 кр. — Вол. Шухевич: Записки школяря 20 кр. — Від Бескида до Андів 10 кр. — В. Чайченка: Олеся; Байки; Комар; два оповіданя по 5 кр. — Дума про княгиню Кобзаря 5 кр. — О. Нижанковский: Батько і мати, двосьпів для дітий з фортеп. 10 кр. — Леоніда Глібова: Байки 5 кр. — Дніпрової Чайки: Казка про сонце та его сина; Писанка по 5 кр. — М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двосьпів з фортеп. 10 кр. — Мапа етноґрафічна України-Руси 20 кр. — Гордієнко: Картагенці і Римляни 20 кр. — Юлій Верне. Подорож довкола землі 60 кр. — Барановский. Приписи до іспитів 20 кр. — Молитвенник народний, в полотно оправлений 20 кр. — Др. Л. Кельнер. Коротка история педаґоґії 60 кр. — Василь В-р. Джонатан Свіфт. Подорож Ґулівера до краю великанів 25 кр. — Остап Макарушка. Короткий огляд руско-українського письменства 15 кр. — Мальота. Без родини 40 кр. — Віра Лебедева. Проґулька 5 кр. — Др. Мандибур. Олімпія 35 кр. — Сальо. Непос для III. кл. гімн. 65 кр. — А. К. Робінзон неілюстрований 10 кр. — Kokurewicz Józef. Podręcznik dla kancelaryi szkolnej. 50 кр. — Тарас Шевченко. Кобзар для молодіжи. 1.20 зр. — Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

За редакцию відповідає: Адам Цеховецкий

ції з горшком в руках і проповідував та навертав на нову віру браманьских духовників і королів.

До найревнійших приклонників Будги належали его оба улюблені ученики Саріпутта і Моґґаляна і король Бімбісара з Маґадги, котрий через ціле своє житє був щирим приятелем Будги і его покровителем; та й син Бімбісари, Аджатасату, котрий велів свого батька убити — як здаєсь з намови ворожих Будзі і его приклонникам браманів — перейшов опісля на будгайску віру. Але межи его приклонниками знайшов ся і один зрадник, таки его свояк і ученик Девадата котрий зробив був роздор межи ісповідниками нової віри. Але Будга не зважав на ніякі трудности і проповідував дальше нову науку.

Коли Будга вертав до свого родинного міста Капілявасту, хотів его батько повитати его з королівскими почестями і вийшов против него, але мало з цілим своїм двором і своїми достойниками не згинув від встиду, коли побачив свого сина в одежи жебрака і з коротко остриженим волосем на голові та з підстриженою бородою. Ще сумнійша настала була сцена, коли Будга прийшов до палати і тут побачила его княгиня, давна его жінка; она розплакала ся, плакала так, що аж заходила ся від плачу і слова не могла промовити а відтак припала єму до ніг і обняла его коліна. Але Будга не знав вже більше нікого лиш своїх учеників, котрі прилучили ся були до него і так само як він ходили по краю з горшком в руці, до котрого збирали собі поживу і жили тим, що їм хто дав. Та й в Капілявасту проповідував Будга свою науку та навернув на нову віру богато людий, як свояків так і чужих а відтак пішов до иншого краю. Так ходив Будга що року по вісім місяців по ріжних провінциях та проповідував, а через чотири місяці, в тій порі коли бувають дощі, сидів в гаях або в монастирях, які дали були були в дарунку сьвітскі его приклонники „братству“, значить ся Будзі і его ученикам. Так дарував був король Бімбісара „братству“ бамбусовий гай, в котрім Будга найлїпше любив сидїти.

Оттак научав Будга і проповідував свою науку через сорок і пять літ; число монастирів, жебраючих черців (бікшу, шаман) та черниць (бікшуні) збільшало ся що раз більше, а сьвітских людий, що приняли его науку, було таки без ліку. Коли Будзі настав вісімдесятий рік, почув він, що его сили опускають. Він скликав своїх учеників, сказав їм що буде вмирати і давав їм ще раз науку про нірвану. В три місяці опісля заслаб він був дуже в дорозі. Він сів собі під якесь дерево і попросив води. Коли напив ся, вода его покріпила і він став сьвітити ся так ясно, що сьвітяча одіж, в яку убрав був его якийсь купець, що тогди туди переїздив, зовсім на нім поблідла. А Будга сказав, що він ще тої самої ночи о третій годині перейде в свою парінірвану. А в ночи прийшли они до якогось гаю, де Будга казав постелити собі межи двома деревами. А дерева почали перед часом цвисти і обсипувати его цьвітом, а з воздуха роздав ся небесний сьпів. А совершенний сказав тогди: „Небо і земля хотять мене почтити, але мені не потреба тої чести. Мої ученики і вірні будуть мене чтити, коли будуть слухати моєї науки“. — І ще раз звернув ся Будга до своїх учеників та сказав: „Не гадайте, що учитель помер, а ми тепер не маємо учителя. Моя наука нехай буде вашим проводирем на віки!“ — А по якімсь часі відозвав ся Будга піднесеним голосом: Все що настає, минає; старайте ся визволити ся від всего, що має конець!

То були послідні слова Будги. Перед брамами Кусінари спалили его тіло з королівскою парадою і поховали его попіл.

На тім кінчить ся побожна будгайска казка. Після иншого оповідання помер він в селі Белюва около 480 р. перед Хр. споживши товстої свинини, яку дав єму якийсь з его приклонників.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).